

осіб. Часто населенню доводиться брати кредит для того, щоб дожити до чергової заробітної плати чи погасити непередбачувані витрати. Тобто, вирішення проблеми розвитку банківського кредитування фізичних осіб можливе тільки у випадку комплексного розв'язання проблеми підвищення життєвого рівня населення. Зниження реальних доходів населення, зменшення обсягів виробництва, високий рівень інфляції призвели до неспроможності позичальників вчасно виконувати свої зобов'язання за кредитами, що спричинило зростання простроченої заборгованості.

Література:

1. Лозінський Р.С., Сирчин О.Л. Особливості кредитування юридичних осіб банками України / Р.С. Лозінський / [Електронний ресурс]// - Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4/161.pdf>

2. Паєнтко Т.В., Савельєва З.В. Сучасні тенденції банківського кредитування фізичних осіб в Україні / Т.В. Паєнтко – м. Київ [Електронний ресурс]// Економічна наука// - Режим доступу - http://www.investplan.com.ua/pdf/10_2017/9.pdf

3. Ткаченко Є.Ю., Яришко О.В., Аналіз стану банківського кредитування в Україні/ Є.Ю. Ткаченко / [Електронний ресурс]// - Режим доступу: [file:///C:/Users/User/Downloads/ecan_2013_12\(2\)_21.pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/ecan_2013_12(2)_21.pdf)

4. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності [Текст]: монографія/ [О.В. Дзюблюк, М.Д.Алексеєнко, В.В.Корнеєв та ін.]; за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. – 298 с.

Наталія ДОБРИЦЬКА

студентка факультету фінансів

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри банківської справи Сороківська З.К.

РОЗВИТОК СИСТЕМИ «ІНТЕРНЕТ-БАНКІНГ» В УКРАЇНІ

В наш час, коли майже кожен має змогу користуватися інтернетом, є дуже важливим інтернет-банкінг. Люди, що є клієнтами банків, здійснюють грошові операції. Завдяки інтернет-розрахункам ми з легкістю можемо перерахувати кошти на іншу карту, отримати платіж, оплачувати комунальні послуги та інше. Для цього більше не потрібно тратити свій час, йти до відділення банків і стояти в чергах. Тому, в еру комп'ютерних технологій, інтернет-банкінг повинен бути доступний в кожному банку, для кожної людини і належно обслуговувати своїх користувачів.

Як ми можемо спостерігати, в Україні інтернет-банкінг ще не настільки поширений серед населення, як в країнах Європи, наприклад. Значна частина розрахунків ведеться готівкою. Люди, особливо старше населення, притримується старих методів оплати. Платіжні картки не набули достатнього поширення. Навіть ті, хто мають їх, коли отримують кошти, то відразу ж знімають, щоб в подальшому використовувати готівку. Окрім того, розвиток інтернет-банкінгу в Україні не відбувається через такі інші причини:

- нечисленність людей-користувачів Internet. За рівнем користування інтернетом населення України приблизно на рівні Бразилії та Індонезії (близько 4% людей користуються послугами мережі інтернет);

- низька платоспроможність українців;

- мала кількість потрібних законів та сильного інформаційного захисту в цій сфері (люди не довіряють розрахункам через Інтернет та бояться зберігати кошти на картках) [1].

В багатьох розвинених країнах світу відсоток безготівкових розрахунків та платежів зростає і набуває досить значних результатів. Наприклад, у Європі показники зросли до 25%, в США до 12%, тоді як в Україні ми можемо спостерігати всього-на-всього 3-4% [1]. Проте, слід зазначити, що розвиток ринку он-лайн послуг так само залежить і від банківських установ. Тому що, багато банків не мають системи «Інтернет-банкінгу», а якщо і мають, то вона не є достатньо зручною для використання клієнтами. До банків, які досить швидко рухаються на шляху освоєння та введення Інтернет-банкінгу можна віднести: "Приват Банк", "ПУМБ", "Райффайзен банк Аваль", "Експрес-банк". Зі всіх, слід виділити «Приват Банк». Саме «Приват24» найбільше використовується власниками платіжних карток. Цей банк зміг досягнути значного прогресу в програмі он-лайн розрахунків. «Приват24» зрозумілий та легкий у використанні, а також не викликає труднощів у реєстрації.

За проведеними дослідженнями "Українським фінансовим порталом" відсоткова частка всіх банків, що використовують інтернет ресурси виглядає так: - 38% банків мають систему «Інтернет-банкінгу»; - 3% надають частково онлайн послуги; - 59% зовсім не надають таких послуг [2].

Як ми можемо бачити, відсоток тих банків в Україні, які зовсім не надають послуг в системі «Інтернет-банкінгу», досить великий. Населення не має великого вибору. Тому майже кожен має картку від «Приват Банку» і користується послугами Інтернет-банкінгу через програму «Приват24».

Також, слід зазначити, що за останні роки мобільний, а також Інтернет-банкінг значно розвинувся. Ринок он-лайн платежів постійно вдосконалюється, а ще, малими кроками, набуває популярності в населення. В Україні Інтернет-банкінг та розрахунки через нього вже перейшли за позначку в 100 млрд. грн. на рік. Саме протягом 2014–2017 років у системі електронного банкінгу в Україні відбувся прорив. Лише за 2014 рік кількість платежів через Інтернет мережу зросла з 120,5 млн. до 256,4 млн., а в грошовому вираженні обсяг трансакцій збільшився більш ніж удвічі – до 112,7 млрд. грн. [3]. Цьому поступово сприяють і самі банківські установи, щоб люди використовували телефон (чи комп'ютер) для оплати платежів або ж термінал. А щоб клієнти не купчилися біля каси, у банків є безліч хитрощів - програма зависла, технічна перерва, а також неймовірно висока вартість обслуговування. Наприклад, в «Альфа-банку» комісія за проведення платежу через термінал становить 15 гривень, а якщо платити через касу - 35 гривень. Різниця досить велика. Якщо отримувати через банківську касу грошовий переказ, людину можуть попросити купити незрозумілу страховку або стати власником банківської картки, яка вам зовсім не потрібна. А от якщо робити переказ через додаток, через Інтернет-банкінг - ніяких вимог, відсотки знімаються досить маленькі, от така політика банків, щоб менше людей юрмилося у відділеннях. Пенсіонери також не залишаються без уваги: практично кожен візит до відділення в касу по пенсію закінчується умовляннями працівника оформити картку для банкомата, тобто не «маячити» у відділенні банку. Зателефонувавши в банк, щоб дізнатися - чи надійшов платіж на твій рахунок, ти ризикуєш отримати відповідь, що вже потрібно завести власний «кабінет» на сайті [4].

Сьогодні, система «Інтернет-банкінгу» стає в Україні популярною фінансовою послугою. Хоч і люди у нас досі більше довіряють готівці і розрахункам у відділеннях банків, але прогрес є. Все більше і більше Україна намагається слідувати тенденціям і досвіду більш розвинених країн і підштовхує українців до інтернет-розрахунків та безготівкових платежів. Зараз великі і потужні українські банки починають упроваджувати і передову технологію здійснення платежів.

Література:

1. Розвиток Internet-banking в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://pidruchniki.com/13761106/bankivska_sprava/rozvitok_internet-banking_ukrayini
2. Internet-banking: головні принципи функціонування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/vnz/reports/bank/20939/>
3. Виговська Л. 100 млрд. грн. на рік. Ринок мобільного та інтернет-банкінгу б'є рекорди / Л. Виговська, М. Оліярник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://biz.nv.ua/ukr/publications/100-mlrd-na-rik-rinokmobilnogo-ta-internet-bankingu-v-ukrajini-b-je-rekordi-108675.html>.
4. Інтернет-банкінг: для людини чи проти неї? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dt.ua/business/internet-banking-dlya-lyudini-chi-proti-neyi-.html>

Марія ДУДКО

студентка факультету фінансів

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент банківської справи Забчук Г.М.

ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

На сьогодні українська фінансово-кредитна система перебуває у становищі тривалого суспільно-політичної напруженості та посилення невизначеності серед економічних агентів на рахунок подальшого їх розвитку.

Специфіка діяльності комерційного банку розглядається в тому, що більша частина його ресурсів створюються за рахунок позичкових коштів. При цьому важливу роль у структурі залучених коштів банківської установи виступають депозити.

Можливості банків у залученні коштів небезмежні та регламентуються центральним банком будь-якої держави. Так, відповідно до Інструкції № 368 «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 28 серпня 2001 р. Національний банк України установив ряд таких обов'язкових економічних нормативів, а саме норматив достатності капіталу, максимального розміру кредитного ризику на одного позичальника, максимального розміру задіяних грошових вкладів (депозитів) населення та ін. Особливо регламентована діяльність банків щодо залучення коштів населення.

Ефективність депозитних операцій буде вищою за дотримання певних принципів: забезпечення прибутковості банківської діяльності; гнучкої депозитної політики формування депозитного портфеля; дотримання банком нормативів ліквідності; врахування аспекту прибутковості активів при проведенні депозитних операцій; диверсифікації та вдосконалення банківських послуг з метою зацікавлення ширшого кола клієнтів.

На відміну від розвинених країн, в Україні банки надають перевагу саме ціновим методам управління, адже депозитні ставки централізовано не регулюються і встановлюються самостійно менеджментом банку залежно від потреби в залучених коштах. Тому очевидним є те, що депозитні ставки значно різняться між собою не тільки в динаміці, а й між банківськими установами [6].

На рис. 1 показано обсяг депозитів у банківській сфері України за період 2013-2016 років.